

Sygn. akt II Ca 732/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Dariusz Mizera (spr.)
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie w postępowaniu uproszczonym sprawy z powództwa T. D.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B.

o ustalenie nieistnienia należności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 28 maja 2015 roku, sygn. akt I C 48/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda T. D. na rzecz pozwanego (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. kwotę 90,00 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSO Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 732/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 maja 2015 roku w sprawie I C 48/15 Sąd Rejonowy w Bełchatowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa T. D. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. o ustalenie nieistnienia należności oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 197,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Pismem z dnia 26 sierpnia 2014r. spółdzielnia wykazała zadłużenie w wysokości 856 zł która to kwota wyniknęła z rozliczenia za energii ciepłą za okres grzewczy poczynając od 31 maja 2014r.. Zdaniem powoda nie wprowadzono rozliczeń z urzędzenia księgowego. Nie zachowano terminologii rozliczeniowej od dnia 1 stycznia 2013r. do 31 maja 2013r. Nadto powód zarzucił błędy w prowadzeniu kont wynikowych.

W pozwie z dnia 24 listopada 2014r. w sprawie I C 73/15 pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w B. wystąpiła przeciwko T. D. i jego żonie z pozwem o zapłatę kwoty 2.954,82 zł, z tytułu opłaty za energię cieplną wysokości 723,51 zł które to zadłużenie powstało w okresie od 1 grudnia 2011r. do 18 grudnia 2014r.

W takim stanie rzeczy powództwo w ocenie sądu nie zasługiwało na uwzględnienie i jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie powód T. D. wniósł o ustalenie nieistnienia należności w kwocie 856,05 zł oraz ustalenie, że kwota 296,28 winna była być mu zwrócona albo zaliczona na poczet należności za okres grzewczy tj. 2014/2015.

Zgodnie z treścią art. 189 kpc powództwo o ustalenie jest dopuszczalne wtedy, gdy powód żąda ustalenia istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego i gdy ma w takim ustaleniu interes prawny. Decydujące znaczenie należy przypisać interesowi prawnemu, gdyż bez jego istnienia nie jest możliwe ustalenie prawa lub stosunku prawnego

W piśmiennictwie przyjmuje się, że interes prawny to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych, który z reguły występuje wtedy, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego, wynikająca z przewidywanego lub uzewnętrznionego ich kwestionowania (por. T. Rowiński: Interes prawny w procesie i w postępowaniu nieprocesowym, Warszawa 1971 rok, s. 22).

Istnienie interesu prawnego jest kwestionowane w tych sytuacjach, w których występuje równocześnie także inna forma ochrony praw powoda. Możliwość wytoczenia powództwa o zasądzenie wyklucza po stronie powoda istnienie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie naruszonego prawa lub stosunku prawnego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 1965 roku, w sprawie sygn. akt II CR 266/64, OSPiKA z 1966 roku, nr 6-8, póź. 166).

W przedmiotowej sprawie powód wniósł o ustalenie nieistnienia należności jak sam zaznaczył w celu obrony swoich spraw w sprawie o zapłatę.

Żądanie powoda zmierza, więc do uzyskania dowodu w postępowaniu o zapłatę w drodze powództwa o ustalenie nieistnienia należności.

Takie żądanie z punktu widzenia istoty powództwa wytoczonego w trybie art. 189 kpc nie znajduje uzasadnienia co potwierdza stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi zawarte w wyroku z dnia 27 czerwca 2014 roku sygn. akt I ACa 35/14, który wprost stwierdza, że nie ma interesu prawnego strona, która w drodze powództwa z art. 189 kpc zamierza uzyskać dowody potrzebne do obrony swych spraw w innym postępowaniu. Takie powództwo nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na brak interesu prawnego strony, która w drodze powództwa o ustalenie zmierza do uzyskanie dowodów potrzebnych do obrony swych spraw w innym postępowaniu.

Mając te względy na uwadze Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, która na osobę przegrywającą nakłada obowiązek uiszczenia kosztów procesu przeciwnikowi.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód domagając się uwzględnienia powództwa. W apelacji nie sprecyzował zarzutów apelacyjnych wydaje się jednakże, iż intencją skarżącego było wskazanie na naruszenie przepisów ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz ustawy prawo spółdzielcze. Przy czym skarżący w apelacji nie wypowiedział się co do kwestii interesu prawnego będącego przesłanką rozstrzygnięcia oddalającego powództwo, a swoje rozważania ograniczył jedynie do sposobu rozliczenia ze spółdzielnią.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie apelacji powoda oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym — według norm.

Sąd Okręgowy w zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Jak wskazuje skarżący w apelacji osią sporu w niniejszej sprawie było ustalenie nieistnienia należności na rzecz pozwanego w kwocie 853 zł oraz o ustalenie faktu nadpłaty w kwocie 296 zł 28 gr na dzień 31-05-2014.

Mając takie roszczenia poddane pod osąd i treść zeznań powoda Sąd Rejonowy słusznie oddalił powództwo z uwagi na brak interesu prawnego w ustaleniu.

Należy bowiem pamiętać, iż zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa gdy ma w tym interes prawny. Przesłanką uwzględnienia powództwa o ustalenie jest po pierwsze interes prawny w wydaniu orzeczenia zgodnego z żądaniem pozwu oraz po drugie prawdziwość twierdzeń o faktach, które są przytoczone na ich poparcie. Interes prawny jest warunkiem umożliwiającym dalsze badanie w zakresie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. W przypadku zatem stwierdzenia braku istnienia po stronie powoda interesu prawnego w ustaleniu powództwo winno ulec oddaleniu bez konieczności badania czy ustalane prawo lub stosunek prawny rzeczywiście istnieją czy też nie.

W realiach niniejszej sprawy przedmiotowe powództwo zostało oddalone prawidłowo. Słusznie Sąd Rejonowy powołując się na stanowisko orzecznictwa podniósł, iż nie ma interesu prawnego strona, która w drodze powództwa o ustalenie zamierza uzyskać dowody potrzebne do obrony swych praw w innych postępowaniach. Stanowisko to jest ugruntowane w judykaturze. (por. także podobnie wyrok SN z 23 lutego 1999r. I PKN 597/98, OSNAPiUS z 2000r. nr 8 poz. 301, wyrok SN z 30 października 1990r. I CR 649/90 baza Legalis, wyrok SN z 22 listopada 2002r. IV CKN 1519/00 baza Legalis, wyrok SN z 14 stycznia 2000r. II UKN 304/99, OSNAP z 2001r. nr 10 poz. 355)

Nie przesądzając zatem o prawidłowości rozliczenia należności przez spółdzielnię powództwo musiało zostać oddalone. Wątpliwości powoda będą mogły bowiem zostać rozwiane w toczącym się procesie z powództwa spółdzielni o zapłatę. Dopiero w tamtym postępowaniu na żądanie powoda w niniejszej sprawie tj. T. D. Sąd będzie władny badać prawidłowość rozliczenia o ile oczywiście skarżący złoży umotywowane zastrzeżenia.

W przedmiotowym postępowaniu powód bowiem nie wykazał jakiegokolwiek interesu prawnego, który umożliwiłby zbadanie tych kwestii w niniejszym procesie bowiem jedynym motywem wystąpienia z powództwem o ustalenie przez powoda jak wynika z akt sprawy była chęć przesądzenia kwestii, która będzie przedmiotem postępowania o zapłatę.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. należało orzec jak w pkt 1 wyroku.

Konsekwencją oddalenia apelacji było rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancję odwoławczą a to na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.